

Socialavgifter för dig som bedriver näringsverksamhet utomlands

Socialavgifter, socialförsäkringstillhörighet och deklaration

När du som egenföretagare arbetar utomlands kan olika regler gälla för socialavgifter och socialförsäkring beroende på vilket land du arbetar i. Du betalar socialavgifter i det land där du är socialförsäkrad och du har rätt till de förmåner som finns i det landet. Med socialförsäkring avses i de flesta länder rätt till social trygghet i form av sjukpenning, arbetslöshetsersättning, pension, sjukvård, föräldrapenning, barnbidrag med mera. Exakt vilka förmåner som ingår, storleken på dem och hur de finansieras varierar från land till land. De sociala avgifterna i Sverige består av arbetsgivaravgifter, egenavgifter och allmän pensionsavgift. Nedan följer en kort genomgång av vad som i huvudsak gäller. Observera att reglerna för var du betalar socialavgifter inte är desamma som för var du betalar skatt. I normalfallet ska du som är bosatt i Sverige betala skatt i Sverige på inkomst från näringsverksamhet utomlands. Beroende på vilket land du utför arbetet i och vilka omständigheter som gäller ska du även betala skatt i det land du bedriver verksamheten. Du kan läsa mer på www.skatteverket.se.

Gällande regler

Det finns olika regler beroende på vilket land du arbetar i. Här kommer en kort, rangordnad genomgång över vilka regler som finns:

1. Förordningar inom EU/EES

Sverige är medlem i den Europeiska unionen (EU). Medlemskapet innebär bland annat att EU:s regler om social trygghet ska tillämpas i medlemsstaterna. Detta innebär att förordning 883/04 ska tillämpas. Förordningen gäller förutom för EU-länderna även EES-länderna Island, Norge och Lichtenstein samt Schweiz. Det finns övergångsregler som innebär att om situationen är oförändrad så kan den gamla förordningen fortsatt gälla (1408/71). I denna broschyr tar vi dock endast upp reglerna i den nya förordningen.

2. Konventionsländer

Sverige har slutit konventioner om social trygghet med ett tjugotal andra länder bl.a. med de flesta EES-länderna. Konventionen reglerar en persons socialförsäkringstillhörighet när han eller hon är bosatt i ett land och är utsänd till ett annat. Inom

EES-området, och i förhållande till Schweiz, tillämpas normalt EU-förordningen och inte konventionerna. De länder utanför EES som Sverige har en konvention med är: Chile, Israel, Jugoslavien (numera Serbien, Montenegro och Bosnien-Hercegovina), Kanada, Kap Verde, Marocko, Turkiet och USA.

Eftersom socialförsäkringsreglerna ser olika ut i de olika konventionerna bör du kontakta Försäkringskassan eller Skatteverket för att få information om vad som gäller om du ska arbeta i något av de nämnda länderna.

3. Svensk lagstiftning

När du bedriver verksamhet i länder som inte omfattas av EU-förordningen eller konventioner så är det svensk lagstiftning som gäller.

Näringsverksamhet inom EU/EES

Näringsverksamhet enbart i ett annat EES-land än Sverige

Du som är bosatt i Sverige omfattas normalt av socialförsäkringen i det medlemsland där verksamheten utförs.

Exempel:

Albert är bosatt i Sverige och har öppnat affär i Köpenhamn. Han bedriver verksamheten som enskild firma. Albert ska tillhöra dansk socialförsäkring och betala socialavgifter i Danmark enligt dansk lag.

Utsändning från Sverige till ett annat EES-land

Du som normalt bedriver näringsverksamhet i Sverige och ska bedriva liknande verksamhet i en

annan medlemsstat ska vara socialförsäkrad i Sverige. Utsändningen kan pågå i 24 månader.

Exempel:

Henrik som startade sin näringsverksamhet i Sverige i januari får ett uppdrag i Norge under juni och juli. Han ska fortsatt tillhöra svensk socialförsäkring och betala egenavgifter i Sverige även för arbetet som utförs i Norge.

Egenföretagare i flera medlemsländer

Du som normalt är egenföretagare i två eller flera medlemsstater och samtidigt är bosatt i någon av dessa stater omfattas av socialförsäkringen i den stat där du är bosatt. Detta gäller om du utför en väsentlig del (mer än 25 %) i staten som du är bosatt i. Om du inte uppfyller detta kriterium är du i stället socialförsäkrad i den stat där din verksamhets huvudsakliga intresse/arbete utförs.

Inkomst av anställning och egenföretagare

Du som normalt arbetar som anställd i en medlemsstat och bedriver verksamhet som egenföretagare i en annan stat är socialförsäkrad i den stat där du har anställningen.

Exempel:

Frida har en deltidsanställning i Sverige och en butik i Estland som hon driver som enskild firma. Hennes arbetsgivare betalar arbetsgivaravgifter i Sverige på lönen. Hon är socialförsäkrad i Sverige även för inkomsten i firman. Hon ska själv betala egenavgifter på inkomsterna i näringsverksamheten i Sverige.

Näringsverksamhet utanför EES och konventionsområde

Bosatt i Sverige – näringsverksamhet i ett land utanför EES- och konventionsområde

Om du är bosatt i Sverige och bedriver självständig näringsverksamhet i ett land utanför EES-området som Sverige inte har konvention om social trygghet med, ses verksamheten som passiv näringsverksamhet. Du betalar inga socialavgifter i Sverige och inte heller särskild löneskatt. Du kan bli skyldig att betala socialavgifter i arbetslandet. I inkomstdeklarationen deklarerar du inkomsten som passiv näringsverksamhet och skriver under övriga upplysningar att det är inkomst av näringsverksamhet från landet X som du anser vara självständigt bedriven där. Självständighetskravet anses

uppfyllt om verksamheten utomlands saknar anknytning till en verksamhet i Sverige.

Bosatt i Sverige – näringsverksamhet i Sverige samt i ett land utanför EES- och konventionsområde

Om du bedriver en näringsverksamhet utomlands som är kopplad till ett fast driftställe i Sverige eller ses som en del av aktiv näringsverksamhet bedriven i Sverige, ses hela verksamheten som arbete i Sverige. Därför är du socialförsäkrad i Sverige och ska betala egenavgifter här. Deklarera inkomsten som aktiv näringsverksamhet på inkomstdeklarationen.

Om du bedriver passiv näringsverksamhet i Sverige och i utlandet som är kopplad till ett fast driftställe i Sverige eller annars del av passiv näringsverksamhet bedriven i Sverige är den svenska delen underlag för särskild löneskatt medan den utländska inte är det. Deklarera inkomsten som passiv näringsverksamhet och skriv under övriga upplysningar hur stor del som avser inkomst från utlandet och att särskild löneskatt inte ska tas ut på denna del av inkomsten.

Ytterligare information

Om du har frågor om socialavgifter och beskattning kan du vända dig till Skatteupplysningen 0771-567 567.

Om du behöver information om socialförsäkringstillhörighet och sociala förmåner vid arbete i ett annat land, kan du vända dig till Försäkringskassan.

EES består av EU-länderna (Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien och Nordirland, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern, Österrike) och Island, Liechtenstein och Norge.

Självbetjäning dygnet runt

Webbplats: skatteverket.se

Personlig service

Ring Skatteupplysningen,
inom Sverige: **0771-567 567**
från utlandet: **+46 8 564 851 60**

